

Götene Elförening ek. för.

2020-12-03

2020-103446-0001

Beslut om belopp att föra över till perioden 2020–2023

Beslut

Energimarknadsinspektionen (Ei) beslutar att Götene Elförening ek.för., 769000-0612, avseende redovisningsenheten REL00585 får föra över 99 291 tkr i 2018 års prisnivå utöver den redan beslutade intäktsramen till tillsynsperioden 2020–2023.

Ei avslår Götene Elförening ek.för.:s ansökan enligt 5 kap. 25 § ellagen om att flytta underskott från tillsynsperioden 2012–2015 till tillsynsperioden 2020–2023.

Beskrivning av ärendet

Under 2020 omprövade och beslutade Ei om en intäktsram efter tillsynsperiodens slut för Götene Elförening ek.för. (företaget). Beslutet avsåg tillsynsperioden 2016–2019 och intäktsramen beslutades årsvis i respektive års prisnivå, dnr 2020-100833. Företaget överklagade inte beslutet som därmed har vunnit laga kraft. Under tillsynsperioden 2016–2019 beslutade Ei även om ett tilläggsbeslut för företaget med stöd av den då gällande 5 kap. 20 § ellagen (1997:857). Beslutet innebar att intäktsramen för tillsynsperioden 2016–2019 skulle öka med 130 010 tkr i 2014 års prisnivå, dnr 2017-101816. Sammantaget innebär besluten att företagets intäktsram för tillsynsperioden 2016–2019 var 503 976 tkr i 2018 års prisnivå, se tabell 1.

Under 2019 fattade Ei beslut om en intäktsram för tillsynsperioden 2020–2023 för företaget, dnr 2019-100671. Intäktsramen beslutades i 2018 års prisnivå.

Företaget har nu lämnat in uppgifter om vilka intäkter det har haft under tillsynsperioden 2016–2019. Företaget har redovisat intäkterna årsvis för tillsynsperioden i respektive års prisnivå, se bilaga 1.

Företaget har den 17 april 2019 lämnat in en ansökan om att få flytta över kvarvarande underskott från tillsynsperioden 2012–2015 till tillsynsperioden 2020–2023 enligt 5 kap. 25 § ellagen, dnr 2019-101772. Företaget hänvisar till Kammarrätten i Jönköpings dom den 11 februari 2019. Företaget anser att domen

borde innebära att alla elnätsföretag som har kvar underskott från tillsynsperioden 2012–2015 har rätt att få detta överflyttat till tillsynsperioden 2020–2023 i samband med avstämningen av 2016–2019 års tillsynsperiod. Kammarrätten i Jönköping ansåg att lagtextens ordalydelse inte gav stöd för ställningstagandet att ett belopp inte kunde föras vidare till tillsynsperioden 2020–2023 och avlog överklagandet den 11 februari 2019, se bland annat mål nr 2700-18. Kammarrättens dom vann laga kraft den 4 mars 2019.

Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

När en allmän förvaltningsdomstol har ändrat en intäktsram för en nätkoncessionshavare ska Ei ompröva det beslut om intäktsram som gäller för en annan nätkoncessionshavare om denne

- 1 ansöker om omprövning inom tre månader efter det att domstolens avgörande fått laga kraft, och
- 2 anför att de förhållanden som domstolen lagt till grund för ändring i det tidigare avgörandet finns även i fråga om sökandens intäktsram (5 kap. 25 § ellagen).

Om de samlade intäkterna från nätverksamheten under en tillsynsperiod har varit mindre än intäktsramen, ska Ei besluta att nätkoncessionshavaren under den närmast följande tillsynsperioden från nätverksamheten får uppbära ett belopp som motsvarar underskottet.

Det belopp som Ei beslutar ska inte anses vara intäkter från nätverksamheten vid avstämning mot intäktsramen för den närmast följande tillsynsperioden. Detta gäller dock endast i den utsträckning intäkterna från nätverksamheten annars skulle överstiga intäktsramen (5 kap. 29 § ellagen).

Den 1 april 2020 trädde en ny övergångsbestämmelse i kraft i ellagen med följande lydelse. Om intäktsramen för tillsynsperioden 2016–2019 har ökat med tillämpning av 5 kap. 20 § i den äldre lydelsen, ska den ökningen inte beaktas vid tillämpningen av 5 kap. 29 § ellagen (punkt 6 i övergångsbestämmelsen, SFS 2020:73).

Ei:s motivering till beslutet

Det som Ei ska ta ställning till är om intäkterna för tillsynsperioden 2016–2019 har över- eller understigit intäktsramen för tillsynsperioden 2016–2019. Om intäkterna

har varit större än intäktsramen ska Ei fatta beslut om att intäktsramen för 2020–2023 ska minska. Om intäkterna har varit mindre än intäktsramen ska Ei fatta beslut om vilket belopp företaget ska få föra över till tillsynsperioden 2020–2023.

Ansökan om att flytta underskott från tillsynsperioden 2012–2015 till tillsynsperioden 2020–2023

Företaget har den 17 april 2019 lämnat in en ansökan om att underskottet från 2012–2015 ska flyttas till tillsynsperioden 2020–2023 i samband med avstämningen av intäktsramen för 2016–2019. Företaget hänvisar till Kammarrätten i Jönköpings dom den 11 februari 2019 och åberopar att Ei ska ta hänsyn till domen enligt grunderna i 5 kap. 25 § ellagen. Domen fick laga kraft den 4 mars 2019 varför företagets ansökan har kommit in i rätt tid.

Domstolens avgörande innebar att, det vid den tidpunkten, saknades stöd för ställningstagandet om hur underskottet från 2012–2015 skulle påverka tillsynsperioden 2020–2023. Genom domen ändrades inte någon intäktsram för ett företag, vilket är en förutsättning för omprövning enligt 5 kap. 25 § ellagen. Efter kammarrättens dom har nya regler trätt ikraft den 1 april 2020. Ei beslutade om underskottet från 2012–2015 enligt 5 kap. 20 § i ellagens dåvarande lydelse. Enligt punkten 6 i övergångsbestämmelserna (SFS 2020:73) anges att en intäktsram för tillsynsperioden 2016–2019 som har ökats med tillämpning av 5 kap. 20 § i den äldre lydelsen inte ska beaktas vid tillämpningen av 5 kap. 29 §. Detta innebär att ett eventuellt underskott från 2012–2015 inte ska beaktas när Ei fattar beslut om avvikelser från intäktsramen för tillsynsperioden 2020–2023. Någon möjlighet att genom följdändring enligt 5 kap. 25 § ellagen flytta underskott från 2012–2015 till 2020–2023 finns således inte. Mot bakgrund av ovanstående ska företagets ansökan avslås.

Sammanfattande beräkning

Ei har jämfört företagets beslutade intäktsram efter tillsynsperioden 2016–2019 och det tilläggsbeslut som Ei har beslutat ska öka intäktsramen för 2016–2019 med de intäkter företaget har haft under tillsynsperioden 2016–2019. Jämförelsen visar att företagets intäkter har understigit den beslutade intäktsramen efter tillsynsperioden 2016–2019 med 99 291 tkr.

Ovanstående innebär att företaget inte har använt det ökade beloppet enligt tilläggsbeslutet. När Ei ska besluta om ett belopp som företaget får föra över till tillsynsperioden 2020–2023 ska Ei inte beakta den ökning av intäktsramen för tillsynsperioden 2016–2019 som har ökats med tillämpning av 5 kap. 20 § i den

äldre lydelsen i ellagen. Detta innebär att företaget inte kan föra vidare underskott från tillsynsperioden 2012–2015 till tillsynsperioden 2020–2023. Eftersom företagens intäkter understiger den beslutade intäktsramen efter tillsynsperioden 2016–2019 med 99 291 tkr får företaget föra över detta belopp till tillsynsperioden 2020–2023, se tabell 1 nedan och bilaga 1.

Tabell 1. Beräkning av belopp som påverkar tillsynsperioden 2020–2023.

Beräkning av belopp som påverkar tillsynsperioden 2020–2023	Belopp anges i tkr och 2018 års prisnivå
Omrövad Intäktsram efter tillsynsperioden 2016–2019	361 328
Tilläggsbeslut för 2016–2019	142 648
Total Intäktsram för 2016–2019	503 976
Intäkter 2016–2019	262 037
Intäkter som understigit den totala Intäktsramen (underskott)	241 939
Varav tilläggsbeslut för 2016–2019 enl. 5 kap. 20 § gamla bestämmelser	142 648
Varav underskott från tillsynsperioden 2016–2019	99 291
Avvikelsebelopp för 2016–2019 som påverkar tillsynsperioden 2020–2023	99 291

Hantering av prisnivåer

Ei fastställer avvikelsebeloppen från tillsynsperioden 2016–2019 i 2018 års prisnivå. Samma metod för att hantera skillnader i prisnivå har använts vid tidigare fattade tilläggsbeslut för intäktsramarna för tillsynsperioden 2016–2019. Detta innebär att intäktsramarna efter tillsynsperioden först har fastställts i respektive års prisnivå. När Ei sedan jämför beslutet efter tillsynsperioden med företagens intäkter kan företagens faktiska opåverkbara kostnader årligen avräknas mot dess intäkter. Dessutom används faktorprisindex (FPI) för byggnader, byggkostnadsutvecklingen, för att räkna om prisnivåer för kapitalbasen medan FPI för elnätsföretag – lokalnät/regionnät/stamnät¹ (FPI påverkbara) används för påverkbara kostnader, se bilagorna 2 och 3.

För att veta vilken andel av indexeringen som ska hänföras till kapitalkostnader (indexeras med FPI för byggnader) och påverkbara kostnader (indexeras med FPI påverkbara) används enskilda årliga omräkningsfaktorer för varje redovisningsenhet. Omräkningsfaktorerna beräknas för respektive år i

¹ Det delindex som är aktuellt för redovisningsenheten har använts. Sedan den 1 januari 2019 har stamnät bytt namn till transmissionsnät, SFS 2018:1448.

tillsynsperioden genom att ställa enhetens kapitalkostnader och påverkbara kostnader för respektive år i tillsynsperioden i 2018 års prisnivå i relation till dess motsvarande kostnader i respektive års prisnivå (2016–2019). I beräkningen av omräkningsfaktorerna för respektive år i tillsynsperioden ingår inte opåverkbara kostnader, periodens tilläggsbeslut eller den aktuella tillsynsperiodens justering för kvaliteten i överföringen av el i elnätet och effektivt utnyttjande av elnätet.

Prisnivån för 2012–2015 års tillsynsperiods tilläggsbeslut som påverkar intäktsramen för 2016–2019 ska räknas om från 2014 till 2018 års prisnivå. Vid omräkningen används de enskilda redovisningsenheternas fördelning mellan kapitalkostnader (indexeras med FPI för byggnader) och påverkbara kostnader (indexeras med FPI påverkbara) för den tidigare perioden.

Det tillvägagångssätt och de överväganden angående index som Ei lägger till grund för beräkningen framgår mer i detalj av bilaga 4.

Hur man överklagar

Hur man överklagar beslutet finns i bilaga 5.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Rebecka Thuresson. Vid den slutliga handläggningen deltog även juristen Hanna Turdell samt analytikern Mathilda Lindersson, föredragande.

Beslutet har fattats digitalt och saknar därför underskrifter.

Rebecka Thuresson

Mathilda Lindersson

Bilagor

- 1 Beräknat belopp som påverkar tillsynsperioden 2020–2023
- 2 Faktorprisändring för byggnader (SCB), Byggekostnadsutvecklingen
- 3 Faktorprisändring för elnätsföretag – lokalnät (SCB)
- 4 Hantering av prisnivåer vid beräkning av avvikelsebelopp för tillsynsperioden 2020–2023
- 5 Hur man överklagar beslutet